

Správa z realizácie aktivity

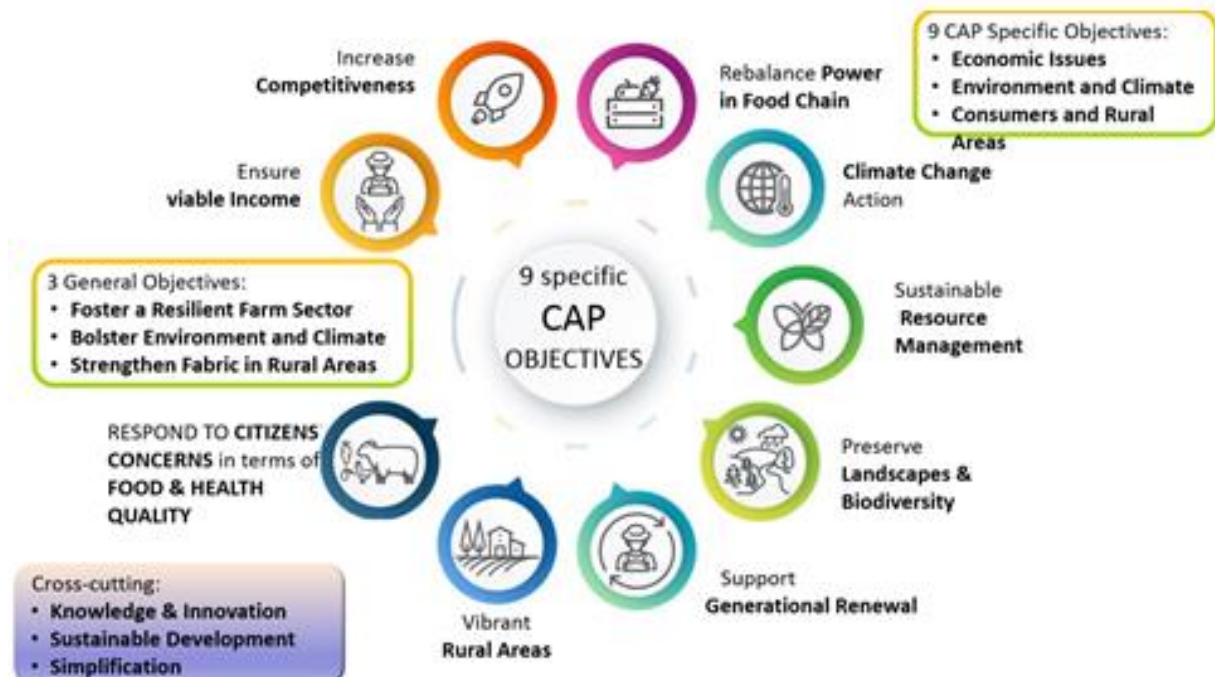
<p>Názov aktivity a číslo aktivity</p>	<p>Účasť zamestnancov/štatutára RA NSRV SR na medzinárodných podujatiach organizovaných Európskou sieťou pre rozvoj vidieka a/alebo národnými vidieckymi sieťami iných členských štátov EÚ (C 2.3.1)</p> <p><i>„7. zasadnutie tematickej skupiny pre „smart villages – Spolupráca pre inteligentné dediny – praktické stretnutie pre tvorcov politik a realizátorov“ („7th meeting of the ENRD Thematic Group on Smart Villages - Working together for Smart Villages – a practical session for policy makers and implementers“)</i></p>
<p>Regionálna anténa</p>	<p>pre Nitriansky kraj</p>
<p>Termín a miesto konania aktivity</p>	<p>06. 03. 2019 Brusel, Belgicko</p>

Popis realizácie aktivity: dňa 06. 03. 2019 sa zástupca Regionálnej antény NSRV SR pre Nitriansky kraj ako riadny člen zúčastnil 7. zasadnutia tematickej skupiny pre „smart villages“, ktorého hlavnou témou bola „tvorba rozvojovej politiky podporujúcej inteligentné dediny“. Toto medzinárodné podujatie zorganizovala Európska sieť pre rozvoj vidieka s cieľom výmeny informácií tvorcov národných rozvojových politik pre programové obdobie 2021+ k problematike podpory inteligentných dedín v kontexte politických nástrojov EÚ a s dôrazom na budúcu spoločnú poľnohospodársku politiku. Zasadnutia sa zúčastnilo viac ako 40 zástupcov z 19 členských krajín EÚ a predstaviteľov Európskej komisie, Contact Point-u ENRD, ELARDU-u, DG AGRI, DG Regio, DG Connect, Európskeho parlamentu a pod.

Po registrácii účastníkov a úvodných príhovoroch boli zhrnuté závery z predchádzajúceho zasadnutia, ktoré sú k dispozícii na: https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/6th-meeting-thematic-group-smart-villages_en. Priestor bol venovaný najmä téme „broadbandu“, digitalizácii, tvorbe národných politik rozvoja, mapovaniu špecifických potrieb jednotlivých členských štátov a využitiu už existujúcich kapacít so zapojením miestnych obyvateľov. Rozvojová politika inteligentného vidieka môže riešiť viacero problémov, ako sú napr. depopulácia vidieka, nedostatok služieb na vidieku, tvorba obnoviteľnej energie, cirkulárna ekonomika, prepojenie vidiek – mesto/mesto – vidiek a pod.

Následne bol zástupcom z DG AGRI prezentovaný návrh použitia Strategického programu Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2021, ktorý by mal reflektovať aj požiadavky pre inteligentné dediny a vidiek (Návrh nariadenia EP a Rady 2018/0216 zo dňa 01. 06. 2018). Členské štáty v rámci svojho strategického plánovania budúcej SPP si môžu vybrať viacero možností, ako implementovať politiku inteligentných dedín/vidieka. Strategickému plánovaniu musí predchádzať kvalitná SWOT analýza, na základe ktorej sa členský štát rozhodne, aké potreby a problémy chce v rámci inteligentného vidieka riešiť a aké aktivity chce podporovať. Všetky tieto aktivity musia byť v súlade s cieľmi SPP, pričom jeden členský štát bude vytvárať jednu národnú stratégiu, ktorá však bude môcť byť realizovaná na regionálnej úrovni. Neexistuje jedna univerzálna stratégia platná pre celú EÚ. Toto je príležitosť, ale aj výzva pre jednotlivé členské štáty zdefinovať si svoje vlastné potreby a spôsoby riešenia.

Obr. 1 Grafické zobrazenie cieľov budúcej SPP

Inteligentný vidiek a inteligentné dediny sa môžu podporovať prostredníctvom čl. 71 Spolupráca z vyššie spomenutého navrhovaného nariadenia EP a Rady, ktoré zahŕňa aj LEADER príp. z čl. 68 Investície. Zo záveru tohto bloku vzišla potreba navrhnuť všeobecné pravidlá SPP pre uplatňovanie metódy „smart villages“, pričom by mali napĺňať nasledovné priority budúcej SPP:

- modernizácia, zjednodušovanie a na výsledky orientovaná politika rozvoja;
- inovácie a vedomosti pre budúce poľnohospodárstvo;
- pružnosť európskeho poľnohospodárstva so spravodlivejšou, efektívnejšou a cielenejšiu podporou;
- posilnenie environmentálnych a klimatických opatrení;
- rast vidieka, zamestnanosť na vidieku a podpora generáčnej obnovy;
- odpovedať na obavy občanov o trvalo udržateľnú poľnohospodársku produkciu.

Návrh budúcej SPP definuje aj cieľový ukazovateľ výsledku pre „smart villages“ č. 33: **Vidiecke obyvateľstvo, na ktoré sa vzťahuje podpora stratégie inteligentných obcí**“.

Po krátkej prestávke boli prezentované dva modely, ako by takéto nastavenie mohlo vyzerať. Fínsky model bol vytvorený na základe súťaže o najinteligentnejšiu dedinu vo Fínsku, do ktorej sa zapojilo 32 fínskych municipalít a definovali formy uvedené a podrobne špecifikované na obr. 2.

Obr. 2 „Fínsky model podpory „inteligentných obcí“

Possible alternatives for implementation at this point (Co-operation)

Model	Innovation partnership (EIP) type of funding: Smart Village Groups /OG's	SV project as a part of Leader-strategy / SV activator in LAG	Co-Ordination Project / Umbrella or Theme Project for Smart Villages
What/how	Operational group of village actor, local research, entrepreneurs, associations... Working as "smart village innovator" Implementation of SV plan with immaterial /small projects. Investments and bigger projects with separate applications and funding	A "smart village / innovation broker" plays the role of 'matchmaker' as a worker of Leader group or a common worker of several Leader groups. Animation, activation and guidance for project application process and managing, information sharing.	Co-ordination group (at least 2 actors, village actors or some other association or others). A "smart village innovation broker" plays the role of 'matchmaker' (at least 2 actors) Guidance, activation, animation, sharing of information and know-how. Meetings, seminars and networking at local level and between groups. Projects from different funds with separate applications
Indicators:	Number of SV-groups Number of SV-actions funded	Number of SV activators Number of SV projects connected to SV plans	Number of groups Number of SV-actions funded

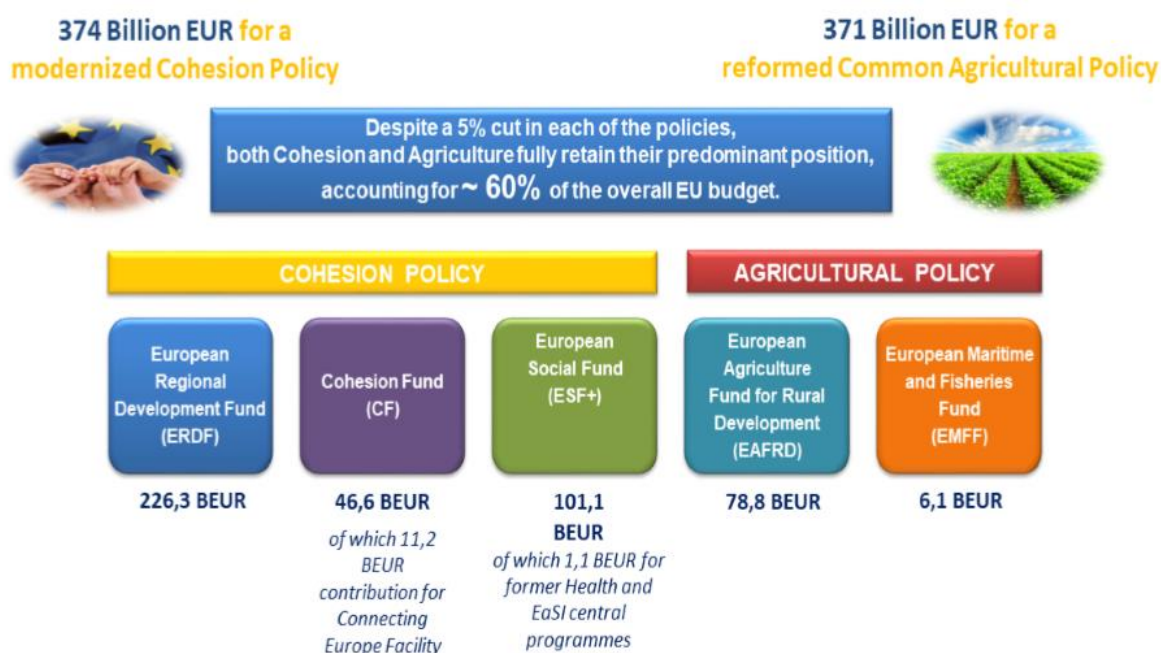
Rakúsky model prezentovaný zástupcom rakúskeho ministerstva pôdohospodárstva vychádza z aktuálnej stratégie „Tirolsko – SMART región“, ktorý funguje na tzv. princípe „one stop shop“, v rámci ktorého konečný prijímateľ realizuje projekt, ale nerieši, z akého fondu je projekt financovaný – toto je úloha poskytovateľa dotácie (1 agentúra pre všetky formy podpory). Táto metóda je menej byrokratická pre konečných prijímateľov, avšak kladie vysoké požiadavky na riadiace orgány/sprostredkovateľské orgány na národnej resp. regionálnej úrovni. Rakúsko v rámci budúcej SPP 2021+ plánuje zapojiť inteligentné dediny do metódy LEADER, vďaka ktorej sa vytvorí pridaná hodnota v existujúcich MAS a využijú sa jestvujúce kapacity. V kontexte tohto modelu môže byť MAS konečným prijímateľom regionálnych investícií v oblasti inteligentných dedín, môže podporovať miestne smart investície v rámci svojej stratégie a svojich opatrení a môže sa zapájať do rôznych špecifických foriem spolupráce, napr. do tvorby inteligentných stratégií. Hlavnou myšlienkou tohto modelu je, že nie je potrebné vytvárať veľa dotačných schém a nových štruktúr. Rakúšania chcú túto rozvojovú politiku realizovať jednoducho s využitím existujúcich kapacít.

V rámci diskusie sa načrtoľ problém odlišného chápania smart riešenia pre vidiek v rôznych krajinách. Toto konštatovanie vytvára tlak na členské štáty a na kvalitné spracovanie národných SWOT analýz v tejto oblasti. K dnešnému dátumu sa programovaniu inteligentného vidieka venujú len vo Fínsku a niekoľko členských krajín začína s prvotným zberom údajov pre programovanie, aby mohli ešte aspoň z časti ovplyvniť aktuálne pripomienkovanie návrhu nariadenia pre budúcu SPP a vyjednať si vhodnejšie nastavenie podmienok.

Následná práca v skupinách zahŕňala diskusiu k problematike kľúčových faktorov a k otázkam pre plánovanie podpory inteligentných obcí v strategickom pláne budúcej SPP.

Program po obedňajšej prestávke sa venoval synergickým efektom medzi strategickým plánom budúcej SPP a ostatnými fondami EŠIF, ich vzájomnému prepojeniu so špecifickým zameraním na inteligentné obce a inteligentný vidiek. Na porovnanie kohéznej politiky a spoločnej poľnohospodárskej politiky sa vo svojej prezentácii zamerl zástupca DG REGIO Eleftherios (Terry) Stavropoulos.

Obr. 3 „Porovnanie kohéznej a poľnohospodárskej politiky EÚ“

V rámci uplatňovania multifondového systému podpory z EŠIF a ich vzájomným prepojením je odporúčané zvoliť si hlavný tzv. „lead“ fond ako nástroj pre jednoduchšiu implementáciu. Kohézna politika zúžila pôvodných 11 cieľov na 5 a definovala aj 3 horizontálne priority (partnerstvo, budovanie administratívnych kapacít, cezhraničná spolupráca a spolupráca regiónov).

Budúce ciele kohéznej politiky:

1. Inteligentnejšia Európa (inovácie a inteligentnejšia ekonomická transformácia)
2. Zeleňšia a nízkouhlíková Európa (zahŕňujúca energetickú zmenu, cirkulárnu ekonomiku, adaptáciu na zmenu klímy a manažment rizika)
3. Prepojenejšia Európa (mobilita a ICT konektivita)
4. Sociálnejšia Európa (Európsky pilier sociálnych práv)
5. Európa bližšie k občanom (udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí a miestnych iniciatív).

Krajina	Minimálne % na špecifický cieľ 1 („inteligentnejšia Európa“)	Minimálne % na špecifický cieľ 2 („zelenšia a nízkouhlíková Európa“)
HDP na obyvateľa pod 75 % priemeru EÚ	35 %	30 %
HDP na obyvateľa medzi 75 – 100 % priemeru EÚ	45 %	30 %
HDP na obyvateľa nad 100 % priemeru EÚ	60 %	PO1 + PO2 (min. 85 %)
Minimálne 6 % z alokácie EFRR na národnej úrovni musí ísť do udržateľného rozvoja mestských oblastí		

Tabuľka č. 1 Obmedzenia rozdelenia financií na špecifické ciele 1 a 2 v kohéznej politike

V rámci tejto časti prezentácie bolo spomenuté, že posilnenie prepojení vidiek – mesto, mesto - vidiek môže byť cesta, ako podporiť rozvoj inteligentných dedín. Možné podmienky pre aplikáciu „inteligentných dedín“ v rámci kohéznej politiky:

- *horizontálne:*
  - verejné obstarávanie
  - štátna pomoc
  - Charta základných práv
  - Charta spojených národov ľudských práv pre invalidov
- *tematické:*
  - inteligentné špecializované stratégie
  - politický rámec pre energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje
  - národné plány v oblasti vodného hospodárstva, nakladanie s odpadovou vodou a vodné manažérstvo, vodozádržné opatrenia a pod;
  - národné a regionálne širokopásmové plány
  - dopravné rozvojové plány
  - politické rámce v oblasti trhu práce, rovnosti pohlaví, vzdelávania, zdravotníctva, sociálnej inklúzie a odstránenia chudoby resp. inklúzií rómskych spoluobčanov a pod.

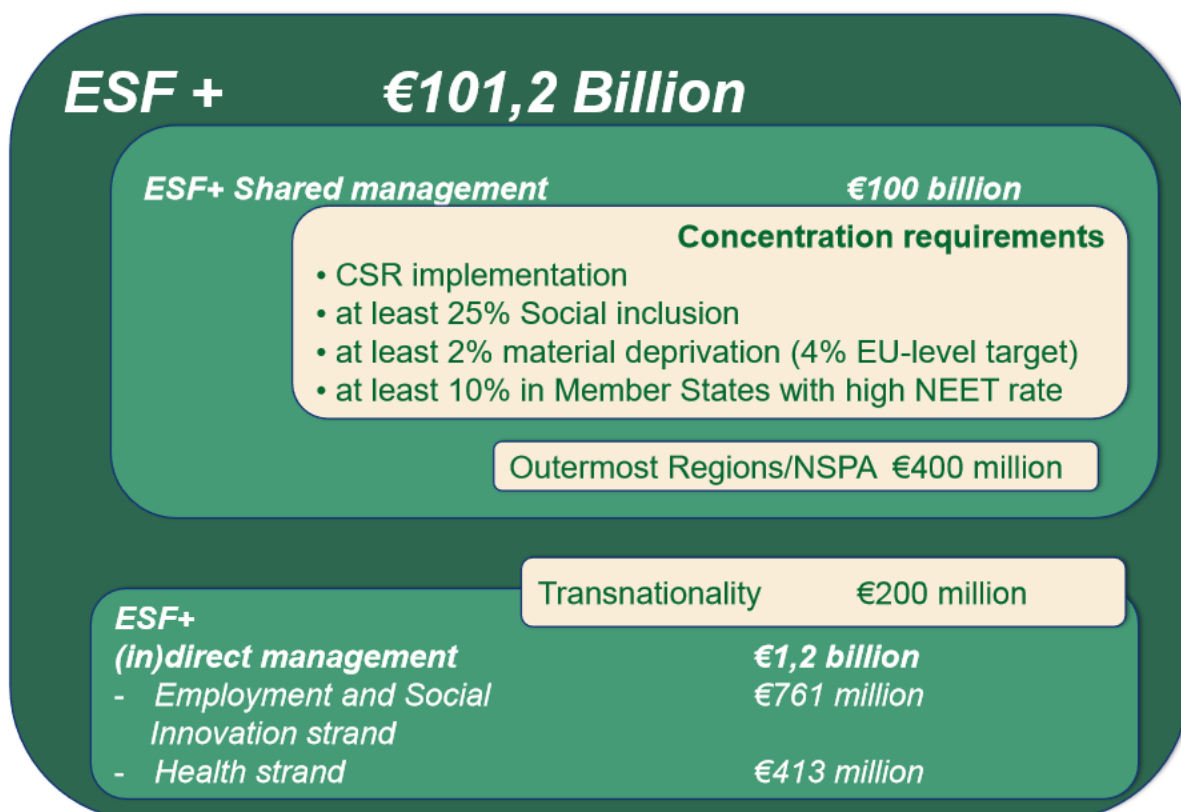
Čo je nové	Čo sa odstránilo
Jednoduchšie, koncentrovanejšie a strategickejšie programovanie	Zmena platobnej agentúry počas implementácie
Výsledkovo orientované strednodobé hodnotenie v roku 2025	Prekrývanie medzi platobnými agentúrami a programami
Synergie	Rozdelenie procesov a postupov technickej pomoci (založené na výkonnostnom prehľade)
Flexibilita – presun menej ako 5 % rozpočtu bez súhlasu EK	Rozsiahle detaily a opisy
Jednoznačnosť – platobná agentúra a programová šablóna súčasťou pravidiel kohéznej politiky	

Tabuľka č. 2 Programovanie v kohéznej politike

Strednodobé hodnotenie partnerskej dohody pre roky 2021+ - 2027 bude v roku 2025, pričom v tomto období sa budú dať robiť zmeny na základe aktuálnej socioekonomickej situácie, špecifických požiadaviek členských krajín a pod.

Plánované nastavenie ESF prezentoval Lyubomira Derelieva z DG EMPL.

Obr. 4 Plánovaný rozpočet ESF

Zaujímavosťou v rámci tejto formy podpory je plánovaná podpora sociálne inovácie, kde je možné získať podporu až 95 % zo zdrojov ESF, žiadateľ financuje len 5 %. Ďalej sa bude oblasť podpory z ESF zameriavať na problematiku synergických efektov a súdržnosti s inými fondami. Najmenej 25 % z rozpočtu bude zameraných na sociálnu inklúziu a minimálne 2 % pôjdu do podpory pre najodkázanejšie osoby a 10 % pre zamestnanie mladých ľudí.

Záverečná prezentácia Francesca Mantina z Talianska priblížila problémy v prepojení cieľov a aktivít SPP a Partnerskej dohody. Definoval veľkú potrebu koordinácie a prepojení medzi dvoma národnými strategickými dokumentmi. Pre úspešnú aplikáciu všetkých definovaných postupov je nevyhnutná politická vôľa a „smart“ riadiace orgány (riadiaci orgán). Zaujímavé bolo aj porovnanie terminológie v definovaní vidieckej oblasti v budúcej SPP a v Partnerskej dohode.

SPP	Partnerská dohoda
a) prímestské oblasti	a) periférne oblasti
b) oblasti s intenzívnym a špecializovaným poľnohospodárstvom	b) okrajové oblasti
c) stredné vidiecke oblasti	
d) menej rozvinuté vidiecke oblasti	

Tabuľka č. 3 Porovnanie definície vidieka

Záver zasadnutia patril stručnému zhrnutiu výstupov a informáciám o pripravovanom 8. zasadnutí tematickej skupiny pre „smart villages“, ktoré by sa malo konať 06. 06. 2019 vo francúzskom meste Lormes. Toto bude posledné stretnutie v roku 2019, pričom práca pracovnej skupiny pre „smart villages“ začne opäť po schválení všetkých relevantných dokumentov na EÚ úrovni. Bodkou za podujatím bola pozvánka Paula Sota na významnú konferenciu NETWORX, zameranú na sieťovanie a spoluprácu, ktorá bude zároveň venovaná oslave 10. výročia založenia ENRD.

Všetky prezentácie a závery zo stretnutia sú k dispozícii v anglickom jazyku na:

https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/7th-meeting-thematic-group-smart-villages_en

(Jednotlivé prezentácie boli i zdrojom obrázkov a informácií v tabuľkách zaradených do správy.)

Odporúčania pre ďalšiu činnosť:

- ✓ Pokračovať v účasti na zasadnutiach predmetnej tematickej skupiny, ktoré sú zdrojom informácií využiteľných v rámci činnosti RA NSRV SR vrátane výmeny skúseností.
- ✓ V rámci Nitrianskeho kraja šíriť získané informácie napr. prostredníctvom realizácie informačných aktivít resp. e-mailovej komunikácie s členmi NSRV SR.
- ✓ Uvažovať v PRV SR 2020+ o opatrení zameranom na „smart villages“ – vytipovanie si špecifických aktivít pre podporu obcí s aplikáciou inovatívnych technológií a tieto implementovať napr. aj cez LEADER/CLLD a MAS.
- ✓ V rámci súťaže Dedina roka (SAŽP) zriadiť kategóriu „Inteligentná dedina“, kde by súťažili projekty vidieckych obcí, ktoré implementujú projekty „smart villages“ – v oblasti dopravy, odpadov, verejných služieb, služieb pre seniorov, zdravotníctva a pod.
- ✓ Zriadiť pracovnú skupinu NSRV SR v spolupráci so ZMOS zameranú na „smart villages“ za účasti odborníkov a zamestnancov z partnerských organizácií a ministerstiev.
- ✓ v rámci opatrenia 16 a príslušnej výzvy (EIP, pilotné projekty) vypracovať stratégiu „smart vidieckych obcí Nitrianskeho kraja“ so zapojením regionálnych ZMO, ktoré sa budú angažovať v rámci operačnej skupiny a predmetnú stratégiu využiť v budúcom programovom období.

Príloha:

- Pozvánka s programom

Správu vypracoval: Ing. Tomáš Kozolka v.r.

Podpis zodpovedného pracovníka RA: .....

Dňa: 11. 03. 2019